

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Censvræ Et Invektivæ
Ex Mvltis Aliqvot In Sanctos Patres Et Ecclesiæ Doctores,
In DD. Scholasticos Tam Antiqviores Qvam Recentiores,
Nominatim In Primarios Societ. ...**

**Bivero, Pedro de
Antverpiae, 1641**

Capvt Sextvm. Censuræ in Theologos Societatis Iesv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73756)

CAPVT SEXTVM.

Censuræ in Theologos Societatis IESV.

Hic scopus est, in quem toto suo libro Iansenius collimat: hoc agit, ut principes Societatis nostræ viros, gravissimosq; Doctores, non modo velut pætorio suo supercilio contemnat, sed reapse faciat Semipelagianos. Quod ut gravius inculcetur, nullumq; dubitandi locum relinquere, stateram in fine tomi tertij posuit, quæ per septuaginta duas columnas, à col. 1072. ad 1144. ex professo Scriptores nostros cum Pelagianis Massiliensibus componit, atque his etiam deteriores ostendere conatur. Labet ad speciem pauca eius verba hinc inde decerpta lectori proponere: nam si omnia velim, totum necesse erit proferam eius Augustinum, ab ipso capite ad calcem vanissimâ verborum pompâ, Bellarmino, Molinæ, Valentia, Suario, Valquino, Lessio, alijsq; id genus viris, tamquam ignavis, rudibus, hallucinantibus, verbo hæreticis, insultantem.

IN BELLARMINVM CARDIN.

Certè ista (Bellarmini) nimis est somnolenta Augustini lectio. tom. 2. col. 536.

Bellarminus ut Semipelagianismi notam euitet, Augustinum in suas partes adducere tentat: sed irritò conatu. *Index tom. 1. tit. Bellarm.*

Falsò imponit Augustino, quòd perpetuò fluctuauerit de modo propagandi peccati originalis. *Index tom. 2. tit. Bellarminus.*

Errores Augustini pristinos pro genuinâ Augustini doctrinâ usurpat, ut hac ratione Augustinum in suas partes quouis modo attrahat. *Index tom. 3. tit. Bellarminus.*

Pelagianorum obiectiones ab Augustino relatas pro Augustini verbis arripit, iisque sua dogmata munire contendit. *Ibidem.*

IN MOLINAM.

Eò exorbitationis Recentior quidam (Molina) ... erumpere coactus fuit ... ubi, quid aliud facit, quam quòd Augustino, Romanis Pontificibus, totiq; Ecclesiæ antiquæ illius temporis infamis ignorantia, vel malitiæ inurit notam; & exorta hæresis Pelagianæ, & Lutherana inuidiam creat, & culpam affricat: ... O nimis præcipitem arrogantia vocem! tom. 1. col. 482.

In Augustinum, veteres Pontifices, & antiquam Ecclesiam iniuriosus. *Index tom. 1. tit. Molina.*

Eius, uti & Massiliensium dogma, non est gratiæ prædicatio, sed proditio. *Index tom. 1. tit. Molina.*

Catholicæ doctrinæ fundamenta ex Augustini scriptis per Pontifices hausta vellicare contendit, & concutere. *Index tom. 2. tit. Molina.*

Spirituales concupiscentias, & innatas sit-

perbiæ titillationes in Paradisum inuehit. *Ibid.*

Obiectiones Pelagianorum Augustini scriptis immixtas pro ipsius Augustini verbis arripit. *Index tom. 3. tit. Molina.*

IN VALENTIAM.

Ista querimonia, ex illa ipsâ Massiliensium officina prodiit; vnde & Gregorius à Valentia, & focij eius didicisse videntur. tom. 3. col. 1080.

Si obseruasset, se Massiliensium obsolescentem aduersus doctrinam Augustini refricare querimonias, paulò timidiùs forsân ad eorum verba confugisset. tom. 3. col. 1088.

IN SVAREZ.

Ut opiniones suas à Semipelagianismi infamia vindicaret, noua dogmata Massiliensibus falsò asingit. *Index tom. 1. tit. Suarez.*

Mirarer sanè Scriptoris illius in re tanta vel incuriam, vel somnolentiam, nisi iam sepius experientia comperissem, eam pluribus non infima nota viris, in Augustino volutans contigisse. tom. 2. col. 165.

Facile ostendi potest responsum illam vel potius cauillationem esse imperitissimam doctrinam Augustini, ab eius mente remotissimam, indignamq; quæ à viris doctis proferatur. *ibid. col. 547.*

Hominis non satis rem penetrantis voces sunt: Augustini enim doctrinam à sensibus ipsius plerumque distantiissimam, non tantum, saluâ eius pace, non intelligit; sed vix quisquam Scriptorum recentiorum facile reperietur, qui eam suis argutis magis perturbauerit, & minus affecutus sit: nam in plerisque, quæ tamquam absurda, & incredibilia ca-

ea sequi arbitrat, fallitur; vera sunt, quae ipse falsa putat. *ibid. col. 559.*

Melius fecisset Augustini doctrinam palam reiiciendo, quam tot ludibris adulteratam vindicando. *Index tom. 2. tit. Suarez.*

Duplici aberratione Philosophiam simul, & Theologiam vno ictu iugulat. *Index tom. 3. tit. Suarez.*

Imperitiam suam in doctrina, ac principiis Augustini insigniter prodit. *ibid.*

Obiectionem, quam sibi Augustinus Pelagianorum, vel errantium nomine proposuerat, & summis postea disputandi viribus redarguit, tamquam traditam ab eo veritatem accepit; idque in re tanti momenti, ut si verum sit, quod Scriptor ille putat. . . . vniuersam Augustini doctrinam, quam plerisque libris de gratia diuina tradidit, vno ictu succisam corrumpere necesse sit: imò etiam Christianae gratiae fundamenta subverti. *tom. 2. col. 1166.*

Velit nolit, in Massiliensium sensus labitur. *tom. 3. col. 1110.*

Pelagianorum obiectiones Augustino adscribit, iisque sua dogmata stabilire satagit. *index tom. 3. tit. Suarez.*

IN VASQUEZ.

Quibus sanè paucis verbis non potuisset Pelagius ipse magis dextè, atque perniciosè totam Augustini doctrinam adulterare & auertere, quam recentior quidam scriptor (*Vasquez*) fecit. *tom. 2. col. 709.*

Quod scriptor iste, nomine cogitationis tamquam congruè se tegit, non potest istius sententiae nouitatem à censura grauiori tueri. . . . fuerunt ergo ex Pelagianorum sententia congruentissima. . . . sed non aduertit vir bonus, hoc ipsum quo se à Pelagianis differre putat, esse ipsissimam petram scandali, in quam offendendo ceciderunt. *tom. 3. col. 73.*

Quo sanè nihil penè à Pelagianis libertatem, potestatemque humanae voluntatis extollentibus (*citatur Vasquez*) audacius, & superbius dictum fuit. *ibid. col. 330.*

Minus liberalis in admittenda Christi gratia, quam Pelagius. *Index tom. 3. tit. Vasquez.*

In qua censura tam insolenti vtrum temeritas, an imperitia palmam ferat planè nescio. . . . Imperitia verò doctrinae S. Augustini tanta in eo apparet, ut alienis, non suis oculis illius scripta legisse videatur. *tom. 2. col. 187.*

Naturam & liberum arbitrium nimis superbè tuetur. *Index tom. 2. tit. Vasquez.*

Violatae gratiae crimen Augustino immeritò impingit. *ibid.*

Makit Augustini scripta censurare, quam perscrutari. *ibid.*

Suis praestigijs subtilitatis, peccatum in fumos resoluit. *ibid.*

Non posset Pelagius Augustini doctrinam magis subdolè, & perniciosè adulterare, quam adulterauit Vasquez. *ibid.*

De perseverantia Angelorum grauius hallucinatur. *ibid.*

In Augustinum nimis iniuriosus, adeoque in Ecclesiam, & Romanos Pontifices. *ibid.*

Vimbram suam timet (*Vasquez*). . . . hallucinando putans aliò se, aliò Massilienses collimasse. *ibid. col. 1082.*

Vasquez opinionibus proprii cerebri preoccupatus ceteros auctores vel inuitos in suas partes distorquet. *Index tom. 2. tit. Vasquez.*

IN LESSIVM

Lessius de naturali preparatione hominis ad gratiam nihil minus dixit, quam Massilienses dixerint. *Index tom. 1.*

Lessius violatae gratiae crimen Augustino temerè impingit. *Index tom. 2.*

LESSIVS magis enormiter hallucinatur in materia de Gratia, quam Massilienses. *Index tom. 3.*

Infuli medici est etiam bonum medicamentum praeposterè applicare; sicut hic author (*Lessius*) facit. *tom. 3. col. 1083.*

Exprimit (*Lessius*) veluti ratione nixas impiorum voces. *ibid. col. 1087.*

In quibus imaginationibus iste author (*Lessius*) tantoperè sibi placet, ut, quae ante oculos sunt, non videat. *ibid.*

Lessius miserabiliter coniectando, palpans in tenebris, veram rationem differentiae istius non aduertit. *ibid. col. 1116.*

Eius consequentia à gratia hominis integri ad gratiam hominis lapsi, ut capitalibus Augustini principiis aduersa, à duabus Facultatibus Theologicis Louaniensi, & Duacensi proscripita. *Index tom. 3. v. Lessius.*

Magno studio Pelagianorum, & Semi-Pelagianorum argumenta coaceruat, & iardudum obsoleta arma recudit. *ibid.*

Non potuisset Massiliensis aliquis Presbyter accuratioribus verbis sensum suum exprimere. *tom. 3. 1114.*

Audi Lessium. . . . Nonne Massiliensium audire tibi videris voces? *ibid. 1131.*

IN CONINCK.

Falsissima de alijs credi malunt, (*Coninck &c.*) & Prosperum, Hilarium, & Augustinum vel mendaces esse, vel falsos; quam suas praecipuas opiniones, vel in minimo suspectas esse, vel corrigendas. *tom. 1. col. 531.*

Ut praetensam suam opinionem à Semi-pelagianismi nota purget, sanctos Patres mendaces facit, aut falsos. *Index tom. 1.*

IN CORN. A LAPIDE.

De gratia primi hominis grauitur hallucinatur. *Index tom. 2.*

Alius Molinæ vestigia secutus auder & dicit: *Amorem excellentiam in natura integra & perfectam intensissimum fuisse: & hoc imponit Augustino tamquam doctrinam illam lib. 11. de*

Gen. ad litt. & lib. 14. de Civ. Dei c. 13. tradidisset, cuius in iis locis nullum profus vestigium est. *tom. 2. col. 82.*

En pauca è multis modestissima illius anima submissa & in humili s. Augustini officina ad eam quem exposita de Societatis auctoribus elogia, quæ si æquus Lector expendit, non facile nobis succentebit, si vnum alterumque acerbis verbum iustus dolor nobis exprellent.

CAPVT SEPTIMUM.

Inuectiua Iansenij in Philosophiam.

PRIMA origo totius hæresis Pelagianæ, & omnium Gratia interpolatorum, Philosophia. *tom. 1. col. 377.*

Neque verò dogmata Pelagiana tantum, sed & arma, quibus à suis auctoribus propugnata sunt, ex Philosophorum officina prodierunt; quod adeò verum est, vt si Philosophiæ garrulitatem subtrahas, vno statu tota hæresis dissipetur. *ibid. col. 379.*

Sicut hæresim Pelagianam sola Philosophia peperit; ita quotquot postea inter Christianos diuinæ Gratia puritatem prædominante libertatis humanæ mixtione adulterauerunt, Philosophia lenocinante seducti sunt.

Quid in nostro sæculo sopitas illas tot sæculis contentiones de gratia auxiliis suscitauit, nisi eadem Philosophia? nam quidquid humanarum rationum iam olim obstructum, & Ecclesiæ iudicio sepultum fuerat, quasi noua subortâ luce denud ab inferis reuocatum est, & ad tuendam quasi dominam illam libertatem philosophia animante conuersum, ex quo tanta confusio in gratiæ doctrinam consecuta est. *tom. 1. lib. 6. col. 379.*

Quid statum puræ naturæ formauit, ornauit, instruxit, nisi Aristotelica philosophia quam etiam Gentiles quidam maiori sententia sanitate damnauerunt. *tom. 2. col. 6.*

Semper philosophia, quemadmodum mater hæreticorum fuit, ita rerum diuinarum arcanis definiendis adhibita, mater errorum est. *tom. 2. col. 8.*

Nam ex puris philosophiæ Aristotelicæ principijs tota hæresis Pelagiana, & Semipelagiana fabricata est. *tom. 2. col. 25.*

Philosophia hæresum pæne omnium, Pelagianæ potissimum, mater. *Index tom. 2. tit. Philosophia.*

Philosophiæ diuturnum studium Theologiis periculosum. *ibid.*

Philosophi hæreticorum Patriarchæ. *ibid.*

Philosophicæ ratiunculæ sunt pugiunculi parricidiales. *ibid.*

Philosophia Theologiam ex cathedris pæne deturbauit. *Tr. Philosophia.*

Aristotelici Theologi minus rectè sentiunt, quam Platonici philosophi. *ibid.*

Scholastici Aristotelici in plurimis hallucinantur. *Tr. Scholastici.*

Aristotelis principia multorum errorum origo. *Tr. Aristoteles.*

Aristoteles Pelagianorum prodromus, & patronus. *ibid.*

Aristotelica philosophia quatenus libertatem arbitrij essentialiter adstruit bicornem, cum Pelagianismo proscripta est. *ibid.*

Philosophia præsertim Aristotelica seminarium multorum errorum, eam plenis buccis concrepant Pelagiani; & cum iis damnata est, quoad assertionem libertatis ad vtrumlibet bicornis. Ad eam nihilominus recurunt passim Recentiores pro hauriendâ notitia liberi arbitrij, contemptis Ecclesiæ promptuarijs. *ibid.*

Aristotelici magis, quam Augustiniani sunt, qui prædeterminationem physicam ad Angelos viatores & protoplastos innocentes extendunt. *ibid.*

Supra modum admiranda illa quorundam Philosophorum recentiorum inmodestia, qui instar leporum leoni mortuo insultantium, simul atque ratiunculâ quapiam se armatos putant, capitales doctrinas eius aduersus Pelagianos constantissimè traditas, & à summis Ecclesiæ Præfibus toties comprobatas, quas neque cum illa sedulitate, qua oportebat, librorum videlicet omnium excussione diligenti, scire studuerunt, nec vilo modo earum fundamenta penetrarunt, tam insolenter inuadunt, eumque (Augustinum) caliginis, ignorantia, temeritatis, erroris, ac tantum non hærescos Pelagianæ redarguere non verentur. Quorum noui, plumbeique pugiunculi, si immobili isti rupi, detectâ aliquando genuinâ veritate, quam ipse docuit, illiderentur, fortassis arma omnia repercutilla obtu-